Ennek a számnak az ára 4000 korona.

Negyvenhatodik évfolyam. 21. szám. Debrecen, 1926 május 22.

DEBRECENI

PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton. | SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KOLLÉGIUM. | Előfizetési ár félévre hét pengő.

A pünkösdi egyház.

Apost. Cselekedetei 2: 37—40.

Az anyaszentegyház három örök élettörvényét már az első pünkösdkor kijelentette Péter apostol szája által a minden igazságra elvezérlő Szentlélek.

*

„Térjetek meg...“ Igaz megtérés nélkül, azaz a bűn életirányával való elhatározott és naponként megújított szakítás nélkül és a kegyelem életirányához való föltétlen, maga-megadó csatlakozás nélkül *lehetetlen* az anyaszentegyház tagjainak a Szentlélek ajándékát venniök. Tehát lehetetlen — értsük meg jól! — magának az egyháznak létezése is. Mert az olyan egyház, amelynek a tagjai nem vettek Szentlelket, — sőt talán még azt sem hallották, ha vagyon-é Szentlélek — egyszerűen nem egyház többé. Az ilyen egyház a legjobb esetben is egy nagyszerűen fölszerelt, de szélcsendben veszteglő, vagy legföljebb az evezősök emberi erejével kinlódó vitorláshajó. De viszont: mi hasznát veszi a legjobban fölszerelt hajó is a kedvező szélnek, hogyha a vitorlája nincsen kifeszítve? A Szentlélek mennyei szelének megtért és kegyelembe fogódzott lelkek fehér, feszülő, engedelmes vitorláira van szüksége. Tehát egyszer már jó volna végleg leszámolnunk azzal a még mindig nagyon sok magyar református lélekben ott terpeszkedő felfogással, amely szerint az egyénenkénti megtérés és újjászületés hangoztatása és követelése „túlfeszített kegyeskedést“ jelent, amely „farizeismusra“ vezet és az egyháztagok nagy többségét „elidegeníti“. Hát ha azt a megkeseredett szívű első pünkösdi sokaságot — amelyből épen a Péter ezen szavaira keresztelkedtek meg mintegy háromezeren — nem idegenítette el, hogyan idegenithetné el azokat, akik — legalábbis a vízkeresztség szerint — már keresztyének és az volt a nemtudomhányadik öregapjuk is?

*

Az olyan egyház továbbá, amely a Szentlelket vett és annak engedelmes tagokból áll, föltétlenül *propagálja önmagát:* nevel és misszionál. A nevére érdemes, tehát élő egyház állandó felelősséget érez nemcsak a mindenkori *tényleges* tagjai iránt, hanem mindazok iránt, akiknek „lett az ígéret“: tehát egyfelől a saját, természetesen sarjadó, jövő nemzedéke, gyermekei, ifjúsága iránt, de másfelől azok iránt is, akik ezidőszerint még „messze vannak“ tőle s magától az Úr Istentől. Nem elégszik meg a 99 juh birtokával, ha veszendőnek tudja a messze bolyongott századikat. Amelyik egyházban nevelői és missziói felelősségérzet nincsen: abból kihúzódott a pünkösd Lelke, tehát a termő elv és a lendítő energia. Mikor érti meg magyar református egyházunk, hogy az ő specificus egyházi nevelő tevékenysége nem szorítkozhatik büszkén emlegetett „iskolázásának“ roncsolt kereteire, sőt még azokon túlmenve kell igazán kibontakoznia — és hogy a belmisszió nem lehet többé evangéliumi „szabadúszás“, hanem kell, hogy legyen az élő gyülekezet integráns öntevékenysége, *sub poena non existentiae?*

*

Végül „szakasszátok el magatokat e gonosz nemzetségtől!“ Az egyháznak, hogy a Szentlélek alkalmas eszköze legyen, hogy nevelői és misszioi feladatait csak tűrhető eredménnyel is munkálhassa, óvakodnia kell az elvilágiasodástól, tehát a világgal való összekeveredéstől, páratlan és pótolhatatlan öncéljának és önértékének szem elől tévesztésétől. Ez pedig csak egy módon lehetséges: a *fegyelem* útján. Még a világi életben is azt látjuk, hogy egyének is, testületek is, oly mértékben képesek magukat fegyelmezni, amily mértékben tudatában vannak sajátos értékűknek s tisztában vannak sajátos hivatásukkal. *A kigolyózást az utolsó vidéki kaszinó is ismeri és gyakorolja.* Ha a magyar református egyház mai fegyelmezetlen állapotában — mondjuk meg őszintén, ha faj is — *alatta* van a testületi öntudat ezen szinvonalának, lehet-é ennek más oka, mint az, hogy öncélúsága

és önértéküsége homályosult el előtte és nagyon jól érzi még mindig magát a világgal összekeveredve? Egészen nevetséges ezzel szemben úgy érvelni, hogy hiszen az egyháznak épen ez a feladata: hogy hassa át másképen a világot és hogyan érvényesítse benne eszményeit, ha ridegen elkülönözi magát tőle? — Hát a sót miért „különözzük el ridegen" a sótartóban, miért óvjuk nedvességtől és piszoktól? Épen azért, hogy meg ne ízetlenüljön, hogy megfelelő módon tudja teljesíteni ízesítő és romlástól megóvó feladatát. Épen azért van a „föld savainak" szükségük a világtól való elszakadásra, hogy erejük tisztaságával és tisztaságuk erejével ők tudják majd áthatni a világot és ne az hassa át őket. Fegyelmezetlen és magát fegyelmezni nem is akaró egyház hiába vár pünkösdöt.

*

Jövel, Szentlélek Isten — és segíts, hogy mi is készülhessünk és mehessünk Lélek!

R. I.

A mai Genf, a mai kálvinizmus.

A keresztség.

A keresztségnek, a Jézus Krisztus által szerzett s az anyaszentegyházba beavató sákramentumnak a mienktől kissé eltérő a kiszolgáltatása. A fő-különbség az, hogy az mindig a templomban történik; hogy a sákramentumi jellege erősebben kidomborodik a lelkész szószékből való írásmagyarázása, imája s a gyermeket Istennek felajánló szülők, keresztszülők fogadalma által. A keresztelés vagy a rendes istentisztelet után, vagy attól külön, a következő keretek között megy végbe: A lelkész rövid előfohász után felhívja a gyülekezetet a keresztség sákramentumának kellő figyelemmel s áhítattal való jelenlétre. A keresztelés fontosságára, lényegére, következményeire rámutató rövid beszéd a szereztetési igékhez fűződő reflexió, de egyben mélységes komolysággal való előkészítése a szülőknek s keresztszülőknek arra a fogadástételre, mellyel eligérik magukat a szíveket vizsgáló s igazságosan ítélő Isten szent színe előtt a felajánlott gyermek keresztyén hitben nevelésére mindaddig, míg az őszinte hittől lelkesedve, önként meg nem erősíti a keresztsége alkalmával tett fogadalmat. Maga a fogadalom szövege a következő: Ti, akik elhoztátok e gyermeket, hogy az felvétessék a Jézus Krisztus egyházába, ünnepélyes fogadalmat tesztek, hogy megismertetitek vele a keresztyén igazságot, miként az a mi szent könyveinkben meg van írva. Ti megígéritek, hogy őt felnevelitek, oktatván és javítván az Úr szerint, megtanítván nekik szeretni az Urat teljes szívből s a felebarátot, mint magukat, avégből, hogy míg az életben élnek, a mértékletesség, igazság és kegyesség szerint éljenek.

Ugye ez, amit ti megígértek? Az igennel válaszoló szüleknek a lelkész így szól: A nagy Isten őrizze meg számotokra e gyermeket s nektek adja meg azt a kegyet, hogy ígéreteteket betölthessétek. Az ő áldása nem marad el attól, kit mi neki szentelünk születésétől fogva és az a Jézus, ki annyi jósággal fogadta a hozzá vitt gyermekeket, ki kezeit rájuk helyezte s imái által Isten kegyeibe ajánlotta, — ma is hasonlóképpen fogadja s megáldja azokat, kik belépnek egyházába, melynek Feje és Megváltója ő. Az ezután következő hálaadó s Isten oltalmát kérő ima után a lelkész leszáll a szószékről, vizet önt a gyermek fejére s azt megkereszteli az Atyának, Fiúnak s Szentléleknek nevébe. Ha a keresztelés önálló, külön szertartás, a lelkész ismét fölmegy a kathedrába s onnan néhány mondatban intő, buzdító beszédet intéz a fogadalmat tevőkhöz, majd a következő áldással fejezi be a szent cselekményt: Menjetek el békében. Emlékezzetek meg a szegényekről. Az Istennek békessége legyen veletek és családotokkal. Ámen. A genfi egyház által elfogadott liturgiális gyűjteményben találtam egy mintát a felnőttek keresztelésére vonatkozólag is. A fogadalom, illetve hitvallás a következő kérdésekre szól: 1. Hiszel-é Istenben, a te Teremtődben, mennyei Atyádban, ki kijelentette az ő szent akaratát az ő Igéjében s a te lelkiismeretedben? 2. Bűnösséged állapotában, érzésében kész vagy-é elfogadni hit által a Jézus Krisztust, mint uradat, Megváltódat? 3. Akarod-é keresni a Szentlélek segedelmét a bűnök leküzdésére s Isten parancsainak megőrzésére, szeretvén a te uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erődből s felebarátodat, mint magadat? 4. Akarsz-é állhatatos maradni az imádságban; akarod-é táplálni lelkedet az Isten Igéjével; akarod-é látogatni az istentiszteleteket a megszentelődés útján előhaladás végett, mely nélkül senki sem láthatja meg az urat?

A beteg, sőt a haldokló gyermek keresztelésére nézve is megvan a liturgiai formula. Ez utóbbi az előfohász utáni rövid beszéd, melyben az Istennek felajánlás gondolata mellett az ő benne való üdvösség reménysége van kifejezve. Ezt követi a keresztelés. Utána rövid ima, telve az Úr kifürkészhetetlen akaratában való megnyugvással.

A keresztelés, illetve egyházi anyakönyvezés alkalmával az egyház keresztelési könyvecskét ad a szülőknek. E tizenkét oldalas füzetkében egy lap a keresztelés, egy a vallástanítás, istentiszteletrejárás, egy pedig a konfirmálás helyét, idejét tartalmazó adatoknak van fenntartva. Ezeken kívül tartalmazza Jézusnak a keresztségről s gyermekekről mondott szavait; a keresztségről egy kis elmélkedést, egy pár kiváló, klasszikus mondást; a növekedő gyermekről, a gyermeki kötelességekről szóló bibliai mondásokat; egy remek éneket a Példa-

beszédek 23_{26}-ról; nehány gondolatot az öröm, kisértés, fájdalom s győzedelemről; végül az úri imát. Egész kis katechizmus. Mivel az egyház ingyen adja, mindenki birhatja a benne felhalmozott lelki kincseket s szülő s gyermek nő rajta s általa az egymást, Istent szeretés, a felelősségteljes, komoly, szabad keresztyén élet felé, melynek oly sok szép példája él itt s kiknek száma nőttön nő az Isten dicsőségére.

Dr. Illyés Endre.

Közélet

Egy különös jogi eset.

„Ilyen is csak az én egyházamban fordulhat elő!" — mondhatják azon lelkésztársaim, kik azon hitben élnek, hogy az ő híveiknél már rosszabbak e földön nem lehetnek. Az általam előadandó jogi különös esetnél hagyjuk el a neveket, mondjuk tisztán elvi magaslaton, hogy tárgyilagos véleményt alkothassunk. Egyik presbitert az egyházi bíróságok jogerősen megfosztottak egyházi tisztségétől azon okon (ha jól tudom), mert I-ször hivatali esküt szegett; mert II-odszor az egyház anyagi megkárosítására tört; mert III-adszor a presbiteriumot gyalázta s az ellen izgatott. A tisztségtől megfosztás az V. t.-c. 35. §-ának vagy *d)*, vagy *é)* pontja alapján történhetett. A *d)* pont *„azon helyről való elmozdítás"*-ról szól, tehát az illető azon egyházban, ahol az elmozdítás idején lakott, többé egyházi tisztségre nem választható. De ez inkább a belhivatalnokokra vonatkozik. Az *é)* pont azonban „az egyházi hivataltól" való végleges megfosztást irja elő. Akármelyik szakaszt vegyük irányadónak, a szóbanforgó presbiter egyházi tisztségre többé nem választható. Ez a tiszta jogi helyzet. Azonban ezzel szemben az történt, hogy a közgyülés ezelőtt egy évvel elmozdított presbitert egyházgondnokká választotta. A lelkész hiába utalt arra, hogy ez az I. t.-c. 122. §-ába ütközik, mely kimondja, hogy gondnokká csak *„feddhetetlen"* életű egyháztag választható, az illető pedig nem ilyen, mert csak most egy éve lett büntetve, egyházi tisztségéből bíróilag kitiltva; hogy az ily választás nem tekinthető másnak, mint az egyházi bíróságokkal való erőszakos ujjhúzásnak; hogy e szerint az igy választott egyén fel nem eskethető a bíróság engedélye nélkül, különben a lelkész is bünrészesség gyanújába eshetik stb... A közgyüléssel kimondatta a főgondnok, hogy a törvény ellenére választott egyén vegye át a gondnoki hivatalt addig is, míg az I. t.-c. 123. §-ában előírt hivatali esküt leteheti és igy törvényesen beállítható lesz. Ez a különös jogi eset, mely még különösebb lesz, az alábbiak szerint. Ugyanis lelkész, — magától minden felelősséget elhárítandó — az espereshez bejelentette az esetet, kérve, hogy utasitsa őt a továbbiakra nézve. Esperes csak tanácsolt, de kitért a továbbiak elől, sőt a már lelépő gondnok személyesen tudakozódván nála, azt adta neki utasitásul, hogy míg a közelebb összeülő bíróság nem dönt, neki kell vinni a gondnokságot, ő számol, stb., mindenről. Ugyanezt esperes főgondnokkal is tudatta, ki erről hallani sem akart, sőt a lelkész által már-már lecsendesitett s a törvényes helyzetben megnyugodott presbitereket is ellenkezőre biztatta... A presbiterium tehát a fel nem esketett gondnokot bizta meg az ügyek intézésével. Most tehát egyszerre kettő gondnok van: egyik az eskü alatt szolgáló, de már lelépő gondnok, kinek számolni kell mindenről; másik a még csak leendő gondnok, kit a bíróság aligha fog bebocsátani a gondnoki hivatalba, de aki kezel már is mindent, holott nem számol és nem is számoltatható semmiről, mert felesketve, hivatalba beállitva nincs. Az innen előállott zürzavarnak végetvetendő, lelkész kérte az esperes urat, hogy vagy hatalmazza fel a választott egyén felesketésére, vagy csináljon itt rendet, szoritsa főgondnokot törvényeink iránti tiszteletre, hivatali esküje szerinti engedelmességre. Esperes úr erre azt felelte, hogy *„választott gondnok törvényesnek tekintendő addig is, míg a bíróság dönt és a gondnok felesketheto lesz"*. Feledte itt a nt. esperes úr, hogy az ú. n. *„birtokon kivüliség"* ide nem alkalmazható. Sőt azt is kijelentette a nt. esperes úr, hogy a felesketés nem fontos, az nincs *„expressis verbis"* a lelkészi hivatalhoz kötve, hanem azt kiveheti *„szükség esetén"* a főgondnok is. És most itt van a különös jogi esetnek még különösebb folytatása!... Az esperes kijelentése útján átmegy most már a hívek köztudatába az, hogy a törvény merő haszontalanság, mert hiába tilt el valakit egyházi tisztség viselésétől; hiába mondja ki, hogy csak *„feddhetetlen életű"* egyén lehet tisztviselő és hogy hivatalát csak eskü letétele után foglalhatja el; végre hiába van érvényben, mióta a protestáns Sion fennáll, az a tisztes, ősi joggyakorlat, mely szerint a tisztviselők esküjét mindig egyházi személyek vették ki és világi egyének ilyen jogot soha nem gyakoroltak.

Ismételten kérek mindenkit, ne gondolja, hogy a jelen eset az én egyházamban történt: hisz' történhetik ilyen dolog sok más egyházban. De leírni kell valakinek az esetet s az most én vagyok.

Gebe, 1926 április 15.

id. Szigethy Gyula,

Az itt előadottakra megjegyzéseink a következők:

Nem áll, hogy a gondnokot a lelkész nélkül a főgondnok is felesketheté, mert az eskütétel a „presbiteriumban" történik (I. t.-c. 123. §.), presbiteri ülést pedig lelkész nélkül nem lehet tartani.

*

Viszont nincs igazsága a lelkésznek, ha nem esketi fel a megválasztott gondnokot, mert a választás elleni panasznak valóban csak „birtokon kívül" van helye (I. t.-c. 37. §.). Hogy az illető gondnokot nem lehetett volna megválasztani (— már feltéve: si ita est...), az kétségtelen. Nem azért, mert a presbiteri tisztségtől elmozdították, hanem azért, mert nem felel meg az I. t.-c. 122. §-ban megírt kellékeknek. De ezt kimondani a biróság dolga, nem a lelkészé.

K. B.

Külföld

A newyorki főrabbinak, Wise Stephensnek fia, W. Jakab, nemrég nyilvánosan szakított a zsidó theológiával s kijelentette, hogy a judaizmusnak nincsen létjogosultsága. Különben a múlt év végén az apja is úgy nyilatkozott egy beszédében Jézus Krisztusról, hogy őt nemcsak tanulmányozni kell, hanem követni is.

Don Torrubiano Jakabot, a madridi egyetem theológiai fakultásának kánonjog-professzorát, a madridi püspök excommunikálta, mert nyilvánosan föllépett a klerikálizmus és az egyházi bureaucratia ellen és a spanyolországi protestánsok türelmesebb kezelése érdekében.

Az angorai török kormány a Koránt — az idevonatkozó régebbi szigorú tilalmat feloldva — lefordíttatta s elrendelte, hogy a Korán-lectóknak és az imádságoknak a nyelve ezentul ne az arab, hanem a török legyen. Különös súlyt kíván helyezni a prédikálásra és tervbevette egy modern mohammedán theológiai akadémia létesítését.

Mégis mozog a föld!

Irodalom

Az Újszövetség. *Jézus evangéliumának és a keresztyén vallás irott okmányainak történeti ismertetése. Irta Musnai László református lelkész, theol. m. tanár. Minerva, Kolozsvár. 8° 155. lap.* E mű egyike Musnai László ama két munkájának, amelyekre nem régiben a mi lapunk is előfizetést hirdetett, sajnos, tudomásom szerint semmi eredménnyel. Most már kezünkben van maga az egyik munka, amelyet rövid időn belül a másik is követni fog a megjelenésben és mi nagy örömmel teszünk bizonyságot arról, hogy e jelen munka nagyon megéri a támogatást, főképen pedig a tanulmányozást. Laikusok számára is teljesen érthető, egyszerű és világos előadásban, szolid tudományos alapozottságú bevezetést nyujt az egész Bibliának, különösen pedig az Újszövetségnek az ismeretébe. Mint ilyen, jelenlegi magyar protestáns irodalmunkban a legnagyobb mértékben hézagot pótol s hívatva van arra, hogy úgy lelkipásztoroknak, mint más intelligens bibliatanulmányozoknak, különösen pedig bibliakörvezetőknek a legszélesebb körben tegyen igen jó szolgálatot. Ez a szolgálat e könyvtől annyival is inkább várható és remélhető, mert nagyképzettségű írója maga is gyakorló lelkipásztor, aki rendkívül szerencsésen tudja a történetkritikai, tehát elvontan tudományos szempontok és módszer mellett és ezekkel egészséges synthesisben érvényesíteni az írás gyakorlati vallásos értékelésének amazokkal szemben mégis csak domináns szempontjait és módszereit. Mindenesetre nagy segítségére van szerzőnek *e tekintetben is* igen alapos tájékozottsága a legújabb exegetikai irodalom terén, ahol a régebbi hyperkritika már túlélte magát s mind egészségesebben kezd érvényesülni a specifikus vallásos érékelés, főként pedig az egyes szentiratok keletkezésére vonatkozó ősrégi hagyománynak nagyobb figyelembe vétele. A kiváló művet lelkipásztorainknak, bibliakör-vezetőinknek és rendszeres bibliatanulmányozóinknak a saját munkakönnyebbedésük és szellemi gyarapodásuk érdekében a lehető legmelegebben ajánljuk. Kapható a debreceni Méliusz könyvkereskedésben és annak útján; ára a kezünkben levő példányon nincs megjelölve; mindenesetre több lesz az előfizetési díjul hirdetett 40,000 koronánál, de még a bizonyosan nem nagy többlettel együtt is magyar viszonyainkhoz képest igazán olcsóság.

ri.

Méliusz könyvtára. *Vasárnapi olvasmányok gyűjteménye, szerkeszti Uray Sándor. Első sorozat 1—10 számig.* Tartalmazza a következő műveket: 1. Tudod-e, mit olvasol? (Felelet korunk egyik legnagyobb kérdésére.) — 2. Nők az egyházban. (A keresztyén nők egyházépitő munkásságának kis tükre.) — 3. A keresztyén jellem. (Különös tekintettel a magyar ifjúságra.) — 4. A láthatatlan Isten. — Idegenben. (Két kis elbeszélés.) — 5. Amikor Nagy Péter uram nem ment el a gazdakörbe. (Tanulságos párbeszéd, karácsony este, lámpagyújtás idején.) — 6. Gonosz Pista bőjtöt tart. (Falusi história.) — 7. Nagy Jóska tenyerest kapott. (Falusi kép a boldog békevilágból.) — 8. Életiskola a magyar nép számára. (Vers.) Régi írásokból napvilágra hozva. — 9. Két világ. (Vers.) A vasárnap megünneplése hajdan és ma. — 10. „A pokol udvari szállitója". (Figyelmeztetés az iszákosság veszedelmeire.) — Ezek az egyenként egy, illetőleg másfél íves közép 8° füzetek kivétel nélkül igen hasznos szolgálatot vannak hivatva betölteni a gyülekezetépitő munkában. A sorozat megindítása épen olyan szerencsés gondolat volt, mint amennyire sikerült a legtöbb darab irodalmi kivitele. Legnagyobb elismeréssel magának a kiváló gyakorlati érzékű szerkesztőnek az írásait, meg Makay Lajosnak „A pokol udvari szállitója" czimű, kitünő hozzáértéssel és hatal-

mas bizonyságtevő erővel megírt antialkoholista füzetét illethetjük, de a többinek írói is erejük és tudások legjavát adták bele lelkes munkájukba. A füzetek úgy tiszta református szellemükre, mint nemesen hazafias irányzatukra tekintettel minden pártolást és terjesztést megérdemelnek. Megrendelhetők a debreceni Méliusz könyvkereskedés útján; sajnos, az áruk nincs megjelölve, azonban bizonyára a lehető legjutányosabb, amint az ilyen kiadványoknál illik is. **ri.**

„Megvigasztaltatva — vigasztalni". Temetési beszádek és imák. Írta Vásárhelyi János. Füssy J. Torda. 1926. 8°, 248 lap. — A jeles szerzőnek, Erdély egyik méltán legnépszerűbb lelkipásztorának ez a 60 darabból álló casualis gyűjteménye nem áll az irodalmiságnak azon a szintjén, amelyen a lapunkban nemrég szintén ismertetett prédikációs kötete, bár annak egyéb jótulajdonaival ez is rendelkezik. Ezért a hiányért azonban — melyet a temetési szolgálatra való készülés kényszerű gyorsasága eléggé ment és magyaráz — kárpótolva érezzük magunkat a beszédek legtöbbjének igazán példás pásztori alkalomszerűsége, bölcs és gyöngéd, bár az igazság körül sohasem kertelő tapintata által, amelyet minden ilyen föladatra elhívatott igehirdető elé jó lélekkel tudunk mintaként odállítani. Annál is inkább, mert temetési *beszéd* tartását mi elvi okból csak olyan esetekben látjuk helyénvalónak, ha a liturgus legalább valamelyes pásztori tapasztalatokkal rendelkezik a halottnak egyéni és családi életkörülményei s egyéb személyes vonásai és viszonylatai felől: ily esetekben a rövid igehirdetésből *is* álló temetési szolgálat maga is egyik legáldottabb alkalma és módja a pastorationak s az örökélet Fejedelméről való, különösen mély és megkapó bizonyságtevésre nyújt lehetőséget. Bármely más esetben a beszéd vagy egészen általánosságokban kénytelen mozogni s akkor a gyászoló gyülekezet konkrét psychéjéhez nincsen elég fogódzó pontja s fejük és szívük fölött mállik el múló, hangulati köddé; vagy pedig, ha hamarjában szerzett hiányos és egyoldalú információk alapján, mégis konkrét mondanivalókat keres, minden lépten-nyomon melléje üthet a szögnek s legjobb akarata ellenére is tapintatlaságokat követhet el, sőt botránkozást idézhet elő a gyászolók között, akik mindenkoron a világ legérzékenyebb s egyben legkritikusabb lelkiállapotú gyülekezetét alkotják. Ilyen, pásztorilag meg nem közelíthető esetekben tehát sokkal ajánlatosabb s egyben a református temetés puritán eszményének is legmegfelelőbb a — föltétlenül bibliaolvasással bevezetett — imádságos forma, amelyre a kötetben szintén találunk néhány sikerült példát. A kötet függelékéül adott, esetek szerint összeállított bő temetési textusgyűjtemény ügyes és hasznos segítség. **ri.**

Halottaink

Haypál Benő budapesti lelkész, a dunamelléki egyházkerület tanácsbírája, a legünnepeltebb magyar református lelkészek egyike, május 15-ről 16-ra virradó éjjel, 57 éves korában meghalt. Haypált egészen fiatal korában választották meg ezelőtt harminc évvel az akkor épült Szilágyi Dezső-téri templom lelkészévé. A daliás termetű, szép férfi, aki hatalmas terjedelmű s gyönyörűen dörgő hangjával elsősorban, mint énekes hódította meg a közönséget, csakhamar beszédeinek gondolatokban gazdagságával s költői lendületével, de méginkább egyéni szeretetreméltóságával és nemesszívűségével úgy a maga gyülekezetében, mint az egész magyar reformátusság körében a legtiszteltebbek közé emelkedett. Tevékeny részt vett a főváros ügyeinek intézésében is, mint a törvényhatósági bizottság tagja. Már régebb idő óta betegeskedett súlyos szívbajával, melyet egyik fiának a háborúban elvesztése még növelt. Elmúlása csöndesen történt: alvás közben érte a halál. Temetése május 17-én, délután volt, Ravasz László püspök búcsúztatta el a mindenkitől szeretett, derék, jó embert. Halálát özvegye, lelkész fia és két leánya gyászolja. Magyar református egyházunknak egyik leg-

„DANKÓ" Temetkezési Vállalat
(Tulajdonos: EKLI JÓZSEF.)
DEBRECEN,
Telefon: nappal 322. KOSSUTH-U. 6. SZÁM. Telefon: éjjel 66. sz.
M. kir. Tisza István tudományegyetemi klinikák, Állami gyermekmenhely, Honvédkórház, Református ápolda, Debrecen szabad királyi város szállítója.
TELEP ÉS KOPORSÓGYÁR: DOMB-UTCA 16. SZ.,
hol éjjel is a gyászoló közönség rendelkezésére állunk.
Olcsó árak. ◆ Szolid kiszolgálás. ◆ Előnyös fizetési feltételek. ◆ Temetéseket vidéken is vállalunk.

markánsabb egyéniségét, s egyik legkitünőbb fiát veszítettük el benne.

Elhunyt tanítóképezdész. Nagy veszteség érte a debreceni református tanítóképző-intézetet, egyik kiváló növendékének, Danes Pál 5. o. tanulónak f. hó 11-én, Gencsen (Szatmár m.) történt elhunytával. A jeles képzettségű, példás magaviseletű ifjú megszállt területen lakó bátyjához ment egy pár hónappal ezelőtt üdülni. De nem lehetett megmenteni. A gyorsan fellépő tüdővész 21 éves korában kioltotta sok reményre jogosított életét.

Különfélék

Boldog és idvességes pünkösti ünnepeket kívánunk Olvasóinknak.

Dr. Ravasz László püspök folyó hó 9-én Amsterdamba útazott, ahol részt vesz a belmisszió világkongresszuson s csak június hó elején tér vissza.

A Magyar Tudományos Akadémia múlt heti nagy gyűlésén T. nyelv- és szépirodalmi osztálya Szabolcska Mihályt tiszteletbeli tagjául választotta.

Kitüntetett jubiláns református lelkész. A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Nagy Imre biharugrai református lelkésznek félszázados lelkészi jubileuma alkalmából érdemekben gazdag lelkészi és közéleti működéséért elismerését tudtul adják.

Elekció. A hagyományos ünnepi elekció f. hó 19-én, d. u. 2 órakor volt a Kollégiumban. A II. sz. theológiai tantermet zsúfolásig megtöltötte az eligálni akaró ifjúság. Sajnos, sokak számra csak „Földiekkel játszó égi tünemény" maradt a nagy reményekkel kecsegtető elekció. Kevés volt a legáció és sok a választó. Ilyen körülmények között az elekció elég szomorú hangúlatban folyt volna le, ha a „Krónika" felolvasása nem lopta volna a búsúló szemekbe az öröm paizán napsugarát. Így azonban még azok is felvidultak, akiknek legáció nem jutott... Mégis olyan szomorúan zengett most a tradicionális Csokonai-dal utolsó sora: „Egy magános árva szív..." Hej, de hány volt ilyen?!... (s.)

A Sárospatakiak Debrecenben. A sárospataki állami tanítóképző-intézet 45 növendéke 3 tanárral, Kovács Dezső igazgató vezetése alatt f. hó 13—15. napjain tanulmányi szempontból Debrecenben időztek s a Kollégiumban voltak ellátáson. A tanítóképző-intézet 13-án, d. u. a Kollégium dísztermében üdvözlő ünnepélyt rendezett, amelyen az intézet részéről dr. Veress István igazgató, a hittanhallgatók nevében Perpéth Ferenc szénior, a képzősök részéről Beke János 5. o. üdvözölte a vendégeket. A lelkészképző-intézet 2 tanára: dr. Erdős Károly és dr. Kállay Kálmán is megjelentek ezen ünnepélyen. A kirándulók meglátogatták a Pallag-pusztán levő gazdasági akadémiát, dr. Ecsedi István kalauzolása mellett a Hortobágyot, majd Debrecen város nevezetességeit. — 14-én d. u. fél 6 órakor a sárospatakiak ének- és zeneszámokból, szavalatokból álló, igen jól sikerült hangversenyt adtak a Kollégium dísztermében. A kiránduló vendégek a legjobb emlékeket hagyták maguk után. A debreceni református tanítóképző-intézet az ősszel szándékszik visszaadni a látogatást.

A kollégiumi Kántus emlékünnepélye. A Kántus f. hó 18-án, d. u. fél 6 órai kezdettel tartotta meg a minden évben szokásos Egry—Dobray alapítói emlékünnepélyét, amellyel kapcsolatban szeretett, volt tanárának, Mácsai Sándor nevének is adózott. A Kollégium díszterme megtelt a nagyszámú és előkelő közönséggel, akiknek soraiban megjelent dr. Baltazár Dezső püspök, Márk Endre kollégiumi ügyész és a professzorok közül sokan. A gazdag műsort a Kántus gyászéneke nyitotta meg, mely után dr. Sz. Kun Béla, a Kántus felügyelő tanára tartott megnyitó beszédet. Megemlékezett a kegyes alapítókról s ismertette Mácsai Sándornak azt a soha meg nem szűnő szeretetét, mely előbb, mint tanítványt, majd mint tanárt, elválhatatlanul összefűzte az „Alma Mater"-rel. Utána a Kántus éneke következett, Szigethy Gyula „Strassburgi harangok" c. darabja, mely meleg fogadtatásban részesült. Szabó Sándor I. é. th. mély átérzéssel és szép kidolgozással szavalta el a „Karthágói harangok"-at. Fehér János 3. é. th. énekszólója kellemesen hatott. A Kántus énekszáma után Magyar Bertalan 3. é. th., kántusjegyző, tartott Mácsai Sándorról értékes felolvasást. A Kántus „Néndal egyvelege" és Solymosi József 3. é. th. vigszavalata sok tapsot aratott. A műsort a Kántus által előadott, Szigethy „Csatadal" c. darabja zárta be. A Kántust Horváth Károly leányközépiskolai énektanár vezette kifogástalanul s a siker elsősorban az ő érdeme. A szép rendezésben lefolyt emlékünnepély anyagilag is jól sikerült. A Kántus ezzel a szereplésével is szorosabbá tette azt a kapcsolatot, mely Debrecen város társadalmát a tradiciókat ápoló Kántushoz fűzte. Az ünnepély tiszta jövedelme a Leánykálvinomé lett. (s.)

Theológus konferencia. A magyarországi református theológiák ifjúsága országos konferenciáját ez évben Sárospatakon tartja, június 25—27-én. A konferenciával kapcsolatban vidéki gyülekezetek meglátogatását is programmba vette a vezetőség.

WACHA tisztit, mos, fest férfi és női fölső ruhát, inget, gallért, kézelőt **Debrecen, Simonffy-u. 55.**

A debreceni m. kir Tisza István Tud. Egyetem „Hunyadi" öreg cserkész csapatának felavatása f. hó 15-én, szombaton történt az egyetemi tanács jelenlétében. 19 egyetemi hallgató (theológusok, bölcsészek, orvostanhallgatók) tette le a fogadalmat Debreceni Ferenc cserkészparancsnok, kerületi elnök kezébe. Az avatási ünnepély a Himnusz éneklésével kezdődött, amely után Milleker Rezső csapatparancsnok fejtegette az egyetemi cserkészcsapat jelentőségét. Majd a fogadalomtétel következett. Debreceni Ferenc a fogadalom elhangzása után azt fejtegette, hogy mit vár a kerület az egyetemi cserkészcsapattól. Utána a rector magnificus dr. Lencz Géza intézett buzdító szavakat a csapat tagjaihoz. A szózat éneklése és Nagy Zoltán buzgó imája zárta be a felavatási ünnepélyt.

A sárospataki theológus ifjúság az „Ifjúsági Közlöny" javára nagyszabású irodalmi délutánt rendezett, amelyen jelen volt a felvidéki elszakitott részek tüzeslelkű költője, Mécs László. Az irodalmi délután minden egyes száma értékes és szép volt. Mécs Lászlót a sárospataki közönség és a főiskola ifjúsága meleg ünneplésben részesítette s gyönyörű, hazafias verseiért szünni nem akaró tapssal jutalmazta.

Hit és Szolgálat címen megjelent a nagyjövőjű és csodálatosan bontakozó mozgalom időszaki közlönyének első száma, amely Czeglédy Sándor, dr. Sebestyén Jenő és dr. Vass Vince erőteljes és megkapó ismertető cikkei, dr. Baltazár Dezső és dr. Ravasz László püspököknek a mozgalmat illető szép és igaz kijelentései mellett teljes szövegében közli dr. Révész Imrének a mozgalomról lapunkban megjelent cikkét is. Bereczky Albert pedig, a mozgalomnak kezdettől fogva egyik legtevékenyebb és legönfeláldozóbb munkása, tömör és tanulságos beszámolót nyújt annak eddigi mozzanatairól. Ebből nagy önömmel tudjuk meg többek között azt, hogy az eddig felekezetközi evangéliumi alapon folytatott belmissziói munkáknak (Diákszövetség, KIE., KLE., Bethánia, Külmissziói Szövetség, Vasárnapi Isk. Szövetség) a Hit és Szolgálat mozgalmába való betaglalódása, a szabadság és a szeretet kettős nagy elvének szemelőtt tartásával, a legjobb úton van, amaz elvi megállapodás szerint, amely erre vonatkozólag a H. és Sz. barátai s az illető munkák vezetői között létesült s amely a közlönyben teljes szövegében olvasható. Megtudjuk végül azt is, hogy a mozgalom szervezeti szabályzata most van kidolgozás alatt, s ebben, a mozgalom rendes tagságának egyik alapvető követelményeként, a lelki föltételek mellett, ki lesz mondva a *Sáfárság hatalmas bibliai elve is: azaz mindennemű jövedelem 10 %-ának Isten országa céljaira áldozása.* A Közlönyt, mely a Hit és Szolgálat mozgalmáról mindenkor legauthentikusabb információkat lesz hivatva szolgáltatni, a lehető legmelegebben ajánljuk olvasóink támogatásába. A lap fenntartásának kizárólag adományok a forrásai, amelyek, úgyszintén a mozgalomra vonatkozó levelek, csatlakozási bejelentések stb. Bereczky Albert péczeli lelkipásztorhoz küldendők. Ez az első szám a Sylvester-nyomda ajándéka.

A Keresztyén Ifjúsági Egyesület folyó évi augusztus 1—6-ig tartja XIX. világkonferenciáját Helsingforsban (Finnország). Jelentkezési díj 50 svájci frank (750.000 K). Lakás és ellátás ingyenes. Útiköltségét mindenki maga fizeti. Minden állam nemzeti szövetsége értesítést kapott arról, hogy az elhelyezkedési nehézségekre tekintettel, hány taggal képviseltesse magát. Magyarországból mintegy tizenketten mennek.

Lelkészbeiktatás. Amerikában a pensylvániai Brownswilleben a Székely Sándor lelkész tragikus halálával megüresedett lelkészi állásba beiktatták Dienes Barna debreceni születésű református lelkészt, aki Amerikába a háború után ment ki és oklevelét is ott szerezte.

Egy nagy család. A ceglédi templomban tartani szokott istentiszteleteken köznap reggel épúgy, mint vasárnap és ünnepnapokon résztvesz özv. B. Farkas Jánosné. Jelenleg 91 éves, teljesen egészséges. Van 10 gyermeke, 26 unokája, 36 dédunokája és 9 ükunokája. Ha tehát csak a vérszerinti egyenes leszármazottak jönnek össze, már 82-en vannak. A család egyik erőssége a ceglédi református egyháznak.

Tájékoztató a debreceni református tanítóképző-intézetbe való felvételről. A tanítóképzőintézet I. osztályába teljesen ép testalkatú, erős szervezetű, egészséges, 14 évet betöltött, 4 középiskolát végzett növendékek vétetnek fel, akik 18 évesnél nem idősebbek, jó zenei hallással, jeles vagy jó osztályzatú bizonyítvánnyal birnak. A 14 évet be nen töltött, a 18 évet betöltött tanulóknak korengedélyt 6 hónapra a püspök úr ad. Elégséges osztályzatú tanulókat csak kivételesen vesz fel a tanárkar, amelynek joga van a jelentkezők közül a jobbakat kiválasztani s a gyengébb bizonyítványúakat visszautasítani. A létszám az I. osztályban 35. A tanárkarhoz címzendő felvételi kérvényeket július 1-ig kell beadni az igazgatóságnál a következő mellékletekkel: 1. Születési anyakönyvi kivonat; 2. IV. osztályról szóló bizonyítvány, amennyiben ez még nem volna meg a folyamodás idején: félévi értesitő; 3. újraoltási bizonyítvány; 4. tanítói pályára való alkalmatosságot igazoló orvosi bizonyítvány; 5. jótéteményeket kérő tanulóknál szükséges vagyoni és családi állapotukat feltüntető községi bizonyítvány, amely a lelkész által is aláírandó. Az elő-

Kun József késmüves és műköszörüs, Debrecen, Széchenyi utca 1. sz.

jegyzett növendék felvétele csak akkor lesz végérvényes, ha a kollégium orvosi és zenei vizsgálatot sikeresen kiállotta. Az intézet öt évfolyamú, tanítói és kántori oklevet ad. Az internátusba 106 növendék vehető fel. A díjak jelenleg a következők: I. fok. 34,000 K; II. fok. 136.000 K; III. fok. 255,000 K egész évre. Méltánylást érdemlő esetekben a Kollégium pénztára a bentlakásból kiszorult növendékek részére havi segélyt ad. A növendékekkel az intézetben felügyelő tanár lakik, aki egyszersmind velük is étkezik. A tápintézetbe 132 növendék vehető fel. A díjak egész évre a következők: I. fok. 424,000 K; II. fok. 1.360,000 K. III. fok. 2.552,000 K; IV. fok. 3.740,000 K. Tandíjat protestáns tanulók nem fizetnek. Más vallásúak tandíja 400,000 K. Mellékdíjak minden tanulóra nézve 200,000 K. A bentlakási díjat, a tandíjat és mellékdíjat félévenként, a tápintézeti díjat negyedévenként kell fizetni, vagy méltánylást érdemlő esetekben havonként. Minden növendék tartozik az internátusba a következőket behozni: 1 párna, 2 párnahaj, 1 paplan, 2 paplanlepedő, 2 ágylepedő, 2 törülköző, 1 ágyterítő, 4 ing, 2 hálóing, 4 lábravaló, 6 zsebkendő, legalább 2 öltözet ruha, 50 cm.-nél nem magasabb, záros láda. A mosást mindenki saját költségén végezteti. Debrecen, 1926 május 17. — Református tanítóképző-intézeti igazgatóság.

Megyercsy Béla utóda. A magyarországi keresztyén ifjúsági egyesületek munkáinak vezetésével Töltéssy Zoltán, a Holland-Magyar Református-Bizottság útazó lelkésze bízatott meg.

Dr. Boér Elek nyug. egyetemi tanárt a magyar kormány a Washingtonban felállított felszámoló hivatalhoz nevezte ki.

A **Siamban** levő chienquai bélpoklostelep 700 bélpoklosa csaknem kivétel nélkül keresztyénné lett. A bélpoklosok sokat áldoznak keresztyén célokra. A telepet az amerikai presbiteriánus egyház tartja fenn.

Görögországban az új kormány a vallásszabadságot proklamálta. De ha valaki az evangélikus hitre akar áttérni, azt a „szent szinódus" a törvény egész súlyával bünteti.

Lapunk előző számában közzétett pályázati hirdetés nem a tanítóképző-, hanem a tanítónőképző-intézetre vonatkozik. A pályázati hirdetmény egyébként mai számunkban ismét — most már helyes szöveggel — megjelenik.

A **„Bethlen Gábor Ház"** sorsjegyeinek húzását május 29-én megtartják. Éppen ezért ezúton is kérjük mindazon atyánkfiait, akik a Bethlen Gábor Szövetségnek e nemescélú akcióját támogatni óhajtják, hogy adományaikat — a sorsjegyek árát — mielőbb juttassák el a 25.129. sz. postatakarékszámlán a Szövetséghez. Kizárólag a protestáns társadalom áldozatkészségétől függ, hogy még ez évben álljon „Bethlen Gábor Háza" s legyen biztos hajléka a szegénysorsú és árva vidéki fiainknak, egyházunk és hazánk jövő reménységének! Vegyétek át ezért a Hozzátok juttatott sorsjegyeket!

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

997—1926.

Körlevél a kebelbeli összes egyháztagok presbitériumaihoz.

Egyházkerületi közgyülésünk 44—1926. szám alatt hozott határozatát szószerint közlöm a következőkben:

Olvastatott az Egyetemes Konvent elnökségének Püspök úrhoz intézett 1082—1926. sz. leirata, amelyben közli a dunamelléki püspök úrnak a saját egyházkerületi gyülekezeteihez a hollandiai árvízkárosultak javára adakozásra szólító körlevelét s ennek kapcsán kéri, hogy ezen akciónak egyházunkra és hazánkra nézve egyaránt nagy horderejét mérlegelve, hasonló célú gyüjtést rendeljen el. Püspök úr e leiratot közgyülésünk elé terjeszti.

Közgyülésünk, a hazánk és egyházunk mostani nehéz helyzetében annyi tevékeny és áldozatkész keresztyéni rokonérzést tanúsított nemes holland nemzet iránti lekötelezett hálás érzéssel kimondja, hogy az őt nemrégiben ért súlyos árvízcsapás terhének együtthordozására az evangéliumi parancsnak megfelelően szíve szerint kész. Bármennyire tisztán látja is, hogy hazánk és népünk meg-

BELVÁROSI TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.
DEBRECENI FIÓKJA
Piac-utca 53. (Hungária-épület)
Főintézet: Budapest, Apponyi-tér 5.
Telefon: 9-52, 8-40.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával. Betéteket a legelőnyösebb feltételek mellett kamatoztat. Kölcsönöket folyósít ↔ értékpapirokra, ingatlanokra stb. ↔
Telefon: 9-52, 8-40.

próbáltatásai még anyagi téren is folyvást tartanak, a természetes emberi hálának Krisztus lelkétől is nyomatékosabbá tett kötelezettetése szerint felhívja egyházkerületünk összes egyházközségeit, hogy a most következő tavaszi és nyári vasárnapok valamelyikén a gyülekezeti istentiszteleten az Úr kezétől szintén megpóbált holland testvérek ügyét imádságban vigyék Isten színe elé s ugyanezen istentiszteleten hívják fel a gyülekezetet e célra adakozásra, illetőleg az azon vasárnapi perselypénznek e célra odaszentelésére. Az így begyülő összegeket aztán, amelyek mennyiségükre tekintet nélkül, a szegényasszony két fillérjeként kedvesek lesznek Isten előtt és a holland reformátussággal való kapcsolatunknak hatalmas erkölcsi tőkegyarapodását fogják jelenteni, a folyó évi augusztus hó 31-ig, rendeltetésük megjelölésével, közvetlenül az egyházkerületi pénztárba szolgáltassák be".

Atyafiságos szeretettel

Debrecen, 1926 május 11.

Baltazár Dezső,
püspök.

1214—1926. Eln. sz.

Körlevél.

Valamennyi kebelbeli gyülekezetek Presbyteriumaihoz és Lelkipásztoraihoz.

Személyes tapaszalatból is tudjuk, de az utolsó évtized számtalan nehézségének ismerete anélkül is magától értődővé teszi, hogy református egyházaink körében nagyon sok helyen a templom, iskola, lelkészi és tanítói lakás rendszeres javítása meg nem történhetvén, most már többnyire halaszthatatlannak mutatkozó s nagyobb arányú javítások váltak szükségessé.

Ezeknek az épületjavításoknak a végeztetése nemcsak azért okozhat nagy gondot, mert az elhalasztás a leromlást aránytalan mértékkel növeli, viszont a szükséges pénz a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok közt nem minden esetben teremthető elő, kivált előre fizetéssel, ahogy a vállalkozók azt többnyire kívánni szokták, — hanem különösebben a templomjavításoknál azért is, mert olyan állványok és egyéb felszerelések, melyek ilyen magas épületek, kivált a tornyok és mennyezetek javításához szükségesek, nem minden vidéki vállalkozónak állnak rendelkezésére, ha pedig a szükséges állásokat máshonnan kell szállítani, a szállítás költsége az építkezést nagyon megdrágítja.

Erre tekintettel nagyon célszerű volna egyrészt az egymás közelében levő egyházaknak a szükségessé vált javításokat közös egyetértéssel végeztetni, lehetőleg ugyanazon vállalkozóval, ami által az épületjavításhoz szükséges szerek szállításának költsége több egyház között oszolván meg, lényegesen olcsóbbá tétetnék az építkezés, másrészt célszerű volna a szükséges munkálatoknak olyan vállalkozóval végeztetése, aki azonnali fizetést, legalább az összes költségekre, nem követel, hanem a bekerülési költségnek akár egészét, akár legalább egyrészét hajlandó hitelezni az egyházaknak.

Ilyen értelmű ajánlattételre készségét egyik nagy építővállalat előttem kifejezte s valószínű, hogy több ilyen ajánlkozás is lesz, hiszen pl. Debrecen sz. kir. város építkezéseinél is rendszerint nemcsak készpénzfizetés mellett, hanem hitelezés mellett is adnak a nagyvállalkozók ajánlatot.

Tekintettel most már arra, hogy egyházi épületeink tisztes karban tartása a jó rend követelményei közé tartozik s hogy az egyszer megindult avulás kellő időben végrehajtott javítás nélkül a költségeket sokszorosra fokozza, kötelességemnek tartom ezt a gondolatot az érdekelt egyházaknak figyelmébe ajánlani.

A gyakorlati kivitel olyanformán volna lehetséges, hogy minden egyházmegyében összeállítanák azoknak az egyházközségeknek a névjegyzékét, amelyeknek épületjavításra volna

NEM REKLÁM,
HANEM VALÓSÁG

TELEFON: 13-35. 5—52 hogy dús választékban gyönyörű szabású **férfi- és fiú ruhák** olcsó árban a TELEFON: 13-35.

MAGYAR RUHAIPAR

DEBRECEN LEGNAGYOBB FÉRFI ÉS FIÚ RUHAÁRÚHÁZÁBAN

PIAC-UTCA 11. SZ. (közvetlen a Bika-szálló alatt) szerezhetők be.

szüksége. Azután ezeknek az egyházaknak a küldöttei együtt megállapodnának a közös vállalkozóval. Vagy esetleg még tovább is lehetne menni, úgy t. i., hogy az egyházmegyék, vagy azok közül legalább a szomszédosok, szintén egyetértve járnának el a vállalkozó kiválasztásában.

Hogy ki lenne ez a vállalkozó, azt csak akkor lehetne megállapitani, amikor az összes épületjavitás össze lesz állitva. Akkor az érdekelt egyházközségek és érdekelt egyházmegyék együttesen kérnének ajánlatokat úgy a munka, mint a fizetés feltételei tekintetében s a legkedvezőbb eredményt lehetne elérni, mennél több egyházközség társulna igy a közös akcióra, mert az ajánlkozók közt is csak abban az esetben lehet remélni nagyobb versenyt, ha nem csak egy-két kisebb javitásról van szó, hanem olyan több munkáról, amelyeknek végzése húzamosabb időn át való foglalkoztatást jelent. Már pedig az természetes, hogy mennél több és mennél nagyobb tőkeerejü vállalatok hajlandók ajánlatot tenni s eszerint az érdekelt egyházközségeknek mennél több ajánlat közül lehet választani, annál olcsóbban s annál megnyugtatóbban lehet a munkákat elvégeztetni.

Ajánlom ennek a gondolatnak a megfontolását és annak alapján mielőbbi nyilatkozattételt minden érdekelt tényező szives figyelmébe.

Debrecen, 1926 április 23.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos: DR. KUN BÉLA.

FONCIÈRE ÁLTALÁNOS BIZTOSITÓ INTÉZET
DEBRECENI VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
úgyis mint a TISZÁNTULI REF. EGYHÁZKERÜLET HIVATALOSAN SZERZŐDÖTT biztositó intézete.

ELFOGAD:
tűz-, jég-, baleset-, szavatossági-, betöréses-lopás-, szállitmány- és élet-biztositásokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

6—52

Lelkészeknek, tanároknak, tanitóknak, presbitereknek és egyháztagoknak a főtisztelettű és méltóságos egyházkerületi Elnökséggel történt megállapodás alapján külön kedvezmények.

Debrecen, Piac-u. 61. sz., II. emelet.

Debreczeni István
órásmester Debrecen, Péterfia-u. 8.
Speciális órák javitása
Mindennemű órák raktára

Pályázati hirdetmény.

A debreceni református tanitónőképző-intézet igazgatótanácsa pályázatot hirdet rajz- és kézimunka tanszékre. A törvényszerü illetményekkel javadalmazott állásra pályázhatnak: 1. tanitóképző-intézeti; 2. középiskolai képesitésü református tanárok. A pályázók életkorukat, tanári képesitésüket, eddigi szolgálatukat, családi és egészségi állapotukat igazoló okmányokkal felszerelt, az intézet igazgatótanácsához intézett kérvényüket az intézet igazgatóságához 1926 június 15-ig nyújtsák be. Az állás 1926 szeptember 1-én foglalandó el.

Kelt Debrecenben, 1926 április 15.

A református tanitónőképző-intézet igazgatósága.

MAGYAR ORSZÁGOS KÖZPONTI
TAKARÉKPÉNZTÁR
DEBRECENI FIÓKJA — PIAC-UTCA 59. SZ.
TELEFON SZÁM:
21. ÉS 101.
Sürgönycim: MOKTÁR. Alapitatott 1872-ben.

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR
DEBRECENBEN
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 16. SZ.
A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK LEÁNYINTÉZETE.
RÉSZVÉNYTŐKE: 6,250.000,000 K
BETÉTÁLLOMÁNY: 20 MILLIÁRD
ALAPITÁSI ÉV: 1872. ALAPITÁSI ÉV: 1872.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával. — Mezőgazdasági kölcsönöket előnyös feltételek mellett folyósit. — Tárházába raktározott árúkra lombard hitelt ad.

Riesz Henrik

kocsigyár

Debrecen,

Hatvan-u.

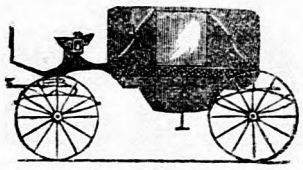

Kocsik minden alakban.

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang-érczöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI, FRANGEPÁN-UTCA 77. SZ.

(Saját házában). A nyugati pályaudvartól induló BUR vasúti „ÖRHÁZ" megállóhely A) B) C) J) kocsikkal. Telefon: Lipót 913—53.

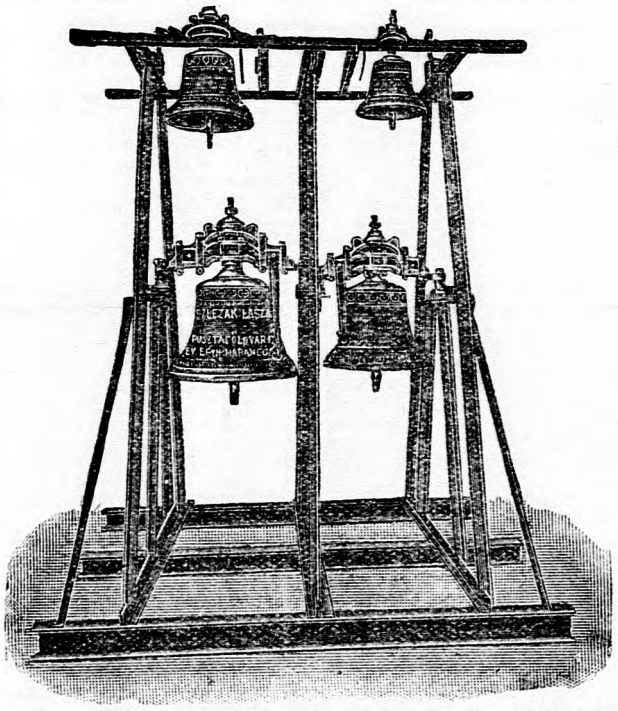

Az 1900. évi párizsi világ-, 1921. és 1923. évi vas- és gépipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevéi és az 1925. Orsz. Kézművesipari Tárlat versenyén a m. kir. korm. díszoklevelével kitüntetve.

FITTLER SÁNDOR

orgona és harmónium gyára

Pesterzsébet, Határ-ut 20.

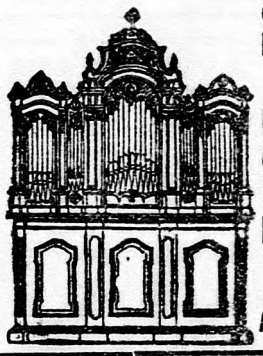

Készít:

Új Orgonákat, Orgonasípokat,

iskolai és templomi

Harmóniumokat.

Javítások gyorsan, szakszerűen mérsékelt árakért

Árjegyzék és költségvetés díjtalan

ALAPÍTTATOTT 1910-BEN

Debreceni Első Takarékpénztár

Alakult 1846-ban

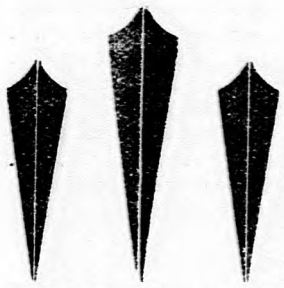

Foglalkozik a bank- és takarékpénztári üzletek összes ágazataival

MAGYAR LESZÁMITOLÓ- ÉS PÉNZVÁLTÓ-BANK DEBRECENI FIÓKJA

(Alapittatott az 1829-ik évben.)

Telefonok:

Bankosztály: 35 és 9-41

Áruosztály: 11-66 és 11-67

Debrecen, Piac-utca 26-28.

(Városi bérpalota)

MOST MEGJELENT

Könyvujdonságok:

Csürös István: Példának okáért . . . „ 35,000·—
D. D. Hastie V.: A ref. gondolkodás alapelve . . . . . „ 45,000·—
Hastings: A mintakép (50 gyermek predikációk) . . . . . „ 50,000·—
W. Heins: Református dogmatika . . . „ 175.000·—
Lévay Z.: Egyházi beszédek V-ik kötet „ 62,500·—
Dr. Makkay S.: Az erdélyi ref. egyházi irodalom 1850-től napjainkig . . . . . „ 17,500·—
„ Írd meg, amiket láttál . „ 55,000·—
„ Megszóllalnak a kövek . „ 35,000·—
„ Öntudatos kálvinizmus. „ 25,000·—
Musnai L.: Az Újszövetség történeti ismertetése . . . . . „ 65,000·—
„ A magyar biblia iörténete. „ 15,000·—
Ravasz László: Az emberi élet útjának felén . . . . . „ 112,500·—
Révész Imre élete 2826—1881 . . . . „ 100,000·—
„ Mennyei nász-dal (esketési beszédek . . . . . „ 25,000·—
Stalker J.: Fájdalmak embere . . . . „ 77,000·—
Vásárheiyi J.: Bizonyságtétel . . . . „ 125,000·—

UJDONSÁG! ++++++ MOST JELENT MEG!

Méliusz Kis Könyvtára
vasárnapi olvasmányok gyüjteménye.
Szerkeszti: **Uray Sándor,** debreceni református lelkész.

1. szám. **Uray S.:** Tudod-e mit olvasol? K 5,000·—
2. „ — Nők az egyházban . . . „ 6,000·—
3. „ — A keresztyén jellemről . . „ 6,000·—
4. „ **Zih Sándorne:** A láthatatlan Isten—Idegenben (két kis elbeszélés) . . . . . „ 5,000·—
5. „ Amikor Nagy Péter uram nem ment el a gazdakörbe . . „ 4,000·—
6. „ **Uray S.:** Gonosz Pista bőjtöt tart „ 4,000·—
7. „ — Nagy Jóska tenyerest kapott „ 4,000·—
8. „ **Fekete János:** Életiskola . . . „ 4,000·—
9. „ **Solymosi József:** Két világ . . „ 5,000·—
10. „ **Makay Lajos:** A pokol udvari szállitója . . . . . „ 5,000·—

A 10 füzet együtt K 45,000·—

A LEGSZEBB KONFIRMÁCIÓI AJÁNDÉK
Dr. ERDŐS KÁROLY:

Az én vallásom cimü kis könyvecske. Ára papirkötésben . . . . . K 7,000·—
vászonkötésben (elfogyott) . . . . . „ —·—
Fohászok, kivonat Az én vallásom cimü könyvecskéből . . . . . „ 1,500·—

Konfirmációi emléklap, kicsi K 500·—, nagy „ 1,000·—
Konfirmációi anyakönyv, 1 iv . . . . . „ 2,100·—

A fenti művek kaphatók és megrendelhetők a

„MÉLIUSZ"

könyvkereskedésben,
Debrecen, Ferenc József-út 26.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH-U. 9

VÁSZON—FEHÉRNEMŰ és KELENGYE szaküzlet.

ALAPÍTÁSI ÉV 1831. 2—4

KIVALÓ ANYAGOK! — HATÁROZOTT ÁRAK

IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF

papi-, úri- és egyenruhakészítő szabó cég
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, FŐTÉR (SAJÁT HÁZ)

Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Éremkitűntetések különböző kiállításokról.

Legcélszerűbb ajándék lelkész urak részére a palást.

Cégem eddig 5000 palástot szállitott s munkáiért a legnagyobb haszon és jutalom az elismerőlevelek voltak. Kérem a nőegyesületek hásonló ajándékrendeléseit.

Tisztelettel IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF, az „ORLE" szabója.

T. SZÁNTÓ JÓZSEF úrnak
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Ref. egyházközségünk elöljárósága fiatal s.-lelkészünket, ki ideiglenes kiküldetésének ideje alatt a hivek szeretetét nagy mértékben megnyerte, közelebbi eltávozásakor emlékül egy papi palásttal akarja megajándékozni. Az egyházi lapokból értesültünk, hogy uraságod ref. papi diszruhák és palástok szolid kiállitásával a lelkészek tetszését és megelégedését vivta ki. Ezért felkérem, sziveskedjék engemet lehetőleg postafordultával értesiteni, körül-belül 100 korona elegendő volna-e egy szebb palástért. Még csak arra kérem, sziveskedjék figyelembe venni, hogy a palásttal egy jeles képzettségü, nemes ambicióju, általánosan kedvelt kezdő fiatal pap érdemeit óhajtjuk jutalmazni. Vagyis inkább ezzel is arra serkenteni, hogy magát tovább képezze, fejlessze. Éppen azért óhajtanók, hogy az ilyen ajándéktárgynak alkalmas legyen úgy minőség, mint kiállitás tekintetében.

Besztercén (Erdély) 1909 szept. 15-én.

Szives üdvözlettel: *Ráduly János*, presbiter.

T. SZÁNTÓ JÓZSEF úrnak
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Készséggel sietek kijelenteni, hogy az Ön által szállitott palásttal ifjú lelkészünknek nagy örömet szereztünk.

Fogadja szép munkájáért az elöljáróság teljes elismerését.

Tisztelettel. *Ráduly János*, presbiter.

T. SZÁNTÓ JÓZSEF szabó mester úrnak
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Alulirott, Szántó József úrral egy papi reverendát készittettem és azzal meg vagyok elégedve.

Debrecen, 1909 ápr. 24.

Hazafias tisztelettel: *Erőss Lajos*, ref. püspök

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.
Alapitotta 1819-ben Sesztina János.

❁

A háztartás, mezőgazdaság és ipar körébe vágó
összes vasárúk
állandó nagy raktára.
Telefon 6.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata.